

Рис. 1. Ключові конкурентні переваги ЗОЗ [2]

Для того, щоб ті або інші характеристики ЗОЗ можна було розглядати як конкурентні переваги, вони повинні відповідати наступним критеріям:

- по-перше, ці характеристики мають бути значущими з точки зору умов конкуренції в галузі охорони здоров'я і вимог ринку медичних послуг, тобто повинні відповідати ключовим факторам успіху;
- по-друге, вони мають бути стійкими за умов турбулентного ринкового середовища і важкодоступними для відтворення конкурентами;
- по-третє, ці характеристики повинні бути наочними для клієнтів. Тобто ЗОЗ має використовувати їх при розробці своєї маркетингової і, зокрема, рекламної стратегії.

На нашу думку, завдання конкурентних стратегій полягає в тому, щоб не тільки встановити конкурентну перевагу ЗОЗ по продуктах і ринках, але й зберегти цю перевагу. Конкурентні стратегії тісно пов'язані з ефективним використанням наявних і потенційних ресурсів і передбачають задоволення споживачів за рахунок завоювання лідируючих ринкових позицій [2]. Залежно від стану зовнішнього оточення і внутрішнього потенціалу ЗОЗ необхідно з низки типових конкурентних стратегій сформувати свою оригінальну стратегію, яка дозволить розвинути і успішно використовувати реальні конкурентні переваги.

Список використаних джерел:

1. Августин Р. Конкурентоспроможність та основні поняття, що її характеризують. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені В. Гнатюка. Серія: Економіка*, 2007. №21. С. 39-44

2. Августин Р.Р., Демків І.О. Управлінські інновації як чинник підвищення конкурентоспроможності підприємств. *Ефективна економіка*. 2020. № 4. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2020/16.pdf

Оксана КОРЧЕВСЬКА

здобувачка освітньо-професійної програми
«Менеджмент закладів охорони здоров'я», ЗУНУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Ірина ДЕМКІВ

**ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАСОБІВ ЦИФРОВОГО
УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

У світлі постійного прогресу на шляху оцифрування надання медичної допомоги, дослідники та фахівці з інформаційних технологій неодноразово наголошували на зростаючій потребі в ефективному управлінні. Завдяки складності галузі охорони здоров'я в поєднанні зі швидким темпом інноваційних технологій питання впровадження цифрових технологій охорони здоров'я та електронних медичних рішень є дуже актуальним.

Для успішного управління в сфері охорони здоров'я варто починати з покращення власного здоров'я за допомогою цифрових технологій, а також змінити власне ставлення до концепції здоров'я як такої, що стосується охорони здоров'я.

Світ технологій швидко розвивається і впливає на багато аспектів нашого повсякденного життя. Медичні послуги також трансформуються за допомогою нових технологій.

Україна стала на шлях цифровізації, про що свідчить Прийняття у 2018 році Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердженому плані заходів щодо її реалізації [1]. У даному документі зазначається, що розвиток цифрової економіки України полягає у створенні ринкових стимулів, мотивацій, попиту та формуванні потреб щодо використання цифрових технологій. Цифрове здоров'я – це використання цифрових технологій та доступних даних, а також пов'язані з цим культурні зміни, щоб допомогти населенню керувати своїм здоров'ям і добробутом та трансформувати характер надання медичної допомоги. Широкий спектр

цифрового здоров'я включає такі категорії, як мобільне здоров'я (mHealth), інформаційні технології в галузі охорони здоров'я (IT), телебачення та телемедицина та персоналізована медицина.

Медична інформаційна система (МІС) Health24 – частина процесу реформи медицини, одна з 15 нинішніх МІС, які підключені до центрального компонента і пройшла тестування у ДП «Електронне здоров'я».

МІС Health24 є хмарною системою, яка не потребує закупівлі мережевого обладнання, конкретних серверів та їх встановлення. МІС Health24 розміщена у захищеній хмарній інфраструктурі, надає високий рівень безпеки, а її комплексна система захисту інформації атестована на відповідність вимогам Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України. Нині МІС Health24 безкоштовно надає сервіси, необхідні для роботи медзакладам в електронній системі охорони здоров'я, а саме: реєстрацію медзакладів, їх підрозділів; укладання декларацій між лікарем та пацієнтом; укладення договорів між закладами охорони здоров'я та Національною службою здоров'я України.

Система Health24 надає можливість ведення: електронної реєстратури; загальнолікарняної бази пацієнтів онлайн; моніторингу завантаженості та планування графіка роботи лікарів; робочого календаря та графіка прийомів онлайн; зберігання та передачі медичних даних; історії хвороби з електронним підписом лікаря.

До того ж, ця система надає змогу створення електронної лікарні, відділень та кабінетів, шаблонів для усіх розділів медичних записів: анамнезу, об'єктивного обстеження, направлень, медикаментозного лікування.

Для пацієнтів, вже реалізовані нові можливості, зокрема, нагадування про візит до лікаря і прийом ліків, лист медичних призначень, щоденник симптомів і скарг, імунізацій та алергій.

Комп'ютерна інформаційна система позитивно впливає на якість лікувально-діагностичного процесу. Комп'ютеризація також дозволяє керівникам отримувати оперативні дані, та на їх основі своєчасно приймати управлінські рішення, ціленаправлено впливати на кінцеві результати роботи. Так, наприклад, головний лікар може отримати інформацію про кількість пацієнтів як поліклініки так і окремого відділення, про виконання планового завдання щодо тривалості лікування тощо.

Сучасні умови функціонування медичних установ вимагають роботи щодо

активізації розвитку і використання медичними установами комунікативних технологій, зокрема, за напрямками: реалізації внутрішнього електронного документообігу і автоматизації процесу формування баз даних, а також електронної системи внутрішнього контролю діяльності медичних установ, їх структурних підрозділів та окремих посадових осіб і зовнішнього контролю з боку громадськості; створення єдиного реєстру електронних медичних послуг, популяризації системи електронного врядування та формування у громадян культури споживання електронних медичних послуг; забезпечення відкритості діяльності медичних установ; організації контролю всередині адміністрацій медичних установ; здійснення моніторингу процесів в медичних установах, причому, показники для моніторингу повинні вибиратися виходячи з цілей конкретної установи; налагодження службового та громадського контролю за діяльністю медичних установ та їх персоналу; модернізації інформаційно-аналітичних технологій адміністрування діяльності медичних установ; використання ситуаційного підходу, завдяки якому менеджери медичних установ матимуть змогу визначати найбільш оптимальну структуру чи варіант управління, які відповідають конкретній ситуації, а також передбачати структурні інновації, впровадження яких збереже ефективність функціонування цих установ.

Оцифрування передбачається одним із найважливіших рішень багатьох питань, з якими в майбутньому зустрінеться охорона здоров'я. Ця цифрова трансформація вже впливає також на те, як надаються послуги з охорони здоров'я, і це також впливає на роботу медичних працівників. Завдяки технології, пацієнти отримують краще лікування інструментами віртуальної реальності, носячими медичними пристроями, телездоров'ям та мобільною технологією 5G. З іншого боку, лікарі можуть впорядкувати свої робочі процеси за допомогою систем, що працюють на штучному інтелекті.

Отже, майбутнє охорони здоров'я стає все більш цифровим, і визнання важливості цифрових технологій у цій галузі стало актуальним, особливо в період пандемії. Впровадження засобів цифрового управління в сфері охорони здоров'я мають величезний потенціал для поліпшення можливостей точно діагностувати та лікувати захворювання та покращувати надання медичної допомоги пацієнтам.

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: розпорядження від 17 січня 2018 р. № 67-п/ URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/67-2018-p#n13>

2. Пироженко А. Електронна медицина – вимога сьогодення. Практика управління медичним закладом. 2018. №11. С. 16-20. URL : <http://med-info.net.ua/index.php?q=content/elektronna-medycyna-vymoga-syogodennya>

3. Соколенко Л. Ф. Цифровізація як вектор розвитку економічних систем та модернізації системи бухгалтерського обліку. *Облік і фінанси*. 2019. №3 (85). С. 41-49.

Олександр КУБАЙ

здобувач освітньо-професійної програми

«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ

Науковий керівник – к. е.н, доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Тамара ПОПОВИЧ

ЗАВДАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНТРОЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ УПРАВЛІННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ

Реалізація функціональних завдань в будь-якій організації окрім загального керівництва передбачає здійснення певних контрольних заходів. Їх завданням на кожному конкретному етапі діяльності є вивчення реального стану об'єкта управління та порівняння з бажаним або прогнозованим станом з метою виявлення ступеню відхилення, а також оцінки об'єктивності прийнятих управлінських рішень або здійснюваних заходів, їх обґрунтованості і ефективності та усунення несприятливих ситуацій. Метою контролю має стати спрямування діяльності організації за обраним варіантом розвитку.

За своє сутність та змістом функція контролю у системі управління організацією є процесом свідомого, постійного та повсюдного спостереження за забезпеченням виконання поставлених завдань і досягнення кінцевих результатів діяльності. Як свідчить аналіз літературних джерел, наукові та прикладні підходи до визначення контрольної функції у системі управління вирізняються різноманітністю і багатоаспектністю її реалізації. Зокрема, у наукових працях [1;2;3] її характеризують з точки зору: форми впливу, виду управлінської діяльності, принципу управління. Загалом всі трактування контролю в системі управління в публічній організації можна звести до розуміння його як: а) складової (елементу) управління; б) функції управління; в) системи спостереження та перевірки.

Завдяки реалізації контрольної функції на кожному окремому етапі управлінського процесу керівник отримує об'єктивну інформацію про

результати діяльності, а також про допущені помилки та зміни ситуації, які можуть призвести до невиконання поставлених завдань або отримання результатів, відмінних від очікуваних. Отримуючи таку інформацію можна оперативно втрутитися в операційні процеси, обрати найбільш дієві інструменти управління відповідно до умов, що склалися, та запобігти небажаним наслідкам. Ґрунтуючись на зазначених підходах, можемо констатувати, що контроль забезпечує точність та конкретність всієї системи управління, її відповідність прийнятим управлінським рішенням, а також виконує певну інформаційну та коректувальну функції.

В управлінській діяльності можна виокремити декілька зрізів реалізації контрольної функції:

- 1) контроль за реалізацією прийнятих управлінських рішень;
- 2) контроль за виконавською і трудовою дисципліною;
- 3) контроль за дотриманням термінів виконання поставлених завдань;
- 4) перевірка процесу виконання завдання, аналіз причин виникнення порушень та недотримання термінів і встановлених вимог.

Контроль має відігравати не лише фіксує роль, а й виконувати регулятивну функцію. Важливість функції контролю у системі управління має поєднуватися з іншими формами та елементами управління, зумовлюючи їх взаємозв'язок. Це, у свою чергу, викликає зміни у самій структурі контрольних заходів, процесі їх здійснення, а також завдань, що на них покладаються.

Важливим в реалізації контрольної функції є органічна вбудова системи контролю в систему управління в організації. Кожна система контролю має формуватися в такий спосіб, щоб виконувати не лише інформаційно-вимірвальні функції, а забезпечувати виконання аналітико-коригувальні завдання. Процес побудови раціональної системи контролю передбачає:

- визначення завдання контролю (досягнення цілей через моніторинг стану об'єкта управління);
- визначення об'єкту і предмету контролю (який будуть контролювати і за якими параметрами) (рис.1);
- визначення суб'єкта контролю (хто контролює і які повноваження він має для прийняття коригувальних дій);
- вибір типу контролю (лінійний, функціональний, операційний);
- вибір засобів контролю (яким чином оцінюють стан об'єкта контролю і як інформують про це суб'єкта контролю);